

Ieteikumi ķīmisko vielu lietotājiem darbavietā

Īsa pamācība ķīmisko vielu lietotājiem darbavietā, kā vislabāk izmantot saņemto informāciju par vielu klasifikāciju un marķēšanu.

Atruna/Juridisks paziņojums

Šā dokumenta mērķis ir palīdzēt lietotājiem pildīt savus pienākumus saskaņā ar REACH un CLP regulām. Tomēr lietotājiem tiek atgādināts, ka vienīgā autentiskā juridiskā atsauce ir REACH un CLP regulas teksts un ka šajā dokumentā esošā informācija nav juridiska konsultācija. Tikai lietotājs ir atbildīgs par informācijas izmantošanu. Eiropas Ķīmikāliju aģentūra neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā sniegtās informācijas iespējamo izmantošanu.

Ieteikumi ķīmisko vielu lietotājiem darbavietā

Īsa pamācība ķīmisko vielu lietotājiem darbavietā, kā vislabāk izmantot saņemto informāciju par vielu klasifikāciju un marķēšanu.

Atsauce: ECHA-16-B-11-LV
Kataloga numurs: ED-02-16-254-LV-N
ISBN: 978-92-9247-829-2
DOI: 10.2823/84930
Datums: 2016. gada marts
Valoda: latviešu valoda

© Eiropas Ķīmikāliju aģentūra, 2016

© Attēli: Fotolia, Eiropas Ķīmikāliju aģentūra

Šis dokuments būs pieejams turpmāk minētajās 23 valodās:

bulgāru, horvātu, čehu, dāņu, nīderlandiešu, angļu, igauņu, somu, franču, vācu, grieķu, ungāru, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, spāņu un zviedru.

Ja rodas jautājumi vai piezīmes saistībā ar šo dokumentu, lūdzam iesniegt tos, izmantojot informācijas pieprasījuma veidlapu (minot atsauces izdevumu un tā izdošanas datumu). Informācijas pieprasījuma veidlapa ir atrodama ECHA kontaktinformācijas tīmekļa vietnē: <http://echa.europa.eu/contact>

Eiropas Ķīmikāliju aģentūra

Pasta adrese: p.k. 400, FI-00121, Helsinki, Somija
Adrese apmeklētājiem: Annankatu 18, Helsinki, Somija

SATURA RĀDĪTĀJS

1. KLASIFIKĀCIJA	5
1.1 Kam ir jāklasificē ķīmiskās vielas?	6
1.2 Kāpēc dažādi piegādātāji vienu un to pašu ķīmisko vielu klasificē atšķirīgi?	7
1.3 Kā rīkoties, ja dažādi piegādātāji sniedz atšķirīgu klasifikāciju?	7
1.4 Kā atrast informāciju par klasificēšanu ECHA tīmekļa vietnē?	8
1.5 Kā noteikt, vai par klasifikāciju sniegtā piegādātāja informācija ir ticama?	10
2. ETIĶETES	11
3. IEPAKOJUMS	12
4. INFORMĀCIJAS PĀRBAUDĪŠANA	13
4.1 Etiķetēs un drošības datu lapās pārbaudāmā informācija	13
4.2 Kā es varu sazināties ar savu piegādātāju?	15
5. TIESĪBU AKTI	16
5.1 Grozījumi iepakojuma klasifikācijas un marķēšanas noteikumos	16
5.2 Pāreja uz CLP regulu darbavietā	17
5.3 Bīstamo ķīmisko vielu pārvaldīšana darbavietā	18
5.4 Pārskats par galvenajiem tiesību aktiem	18

1. Klasifikācija

Ķīmiskās vielas klasificē atbilstoši to bīstamības īpašībām, lai varētu vieglāk atpazīt ar to lietošanu saistītās briesmas.

Klasifikācija norāda, vai, piemēram, ķīmiskās vielas var izraisīt vēzi, kairināt acis, kaitēt apkārtējai videi, eksplodēt un tā tālāk.

Ja lietojat ķīmiskās vielas darbavietā, Jums ir jāzina, kā tiek klasificētas ķīmiskās vielas, ja veicat risku novērtējumu un nosakāt pārvaldības pasākumus. Nereti vielu klasificēšana palīdz izlemt, vai uz Jūsu darbavietu attiecināmi arī citi tiesību akti, kas regulē ķīmiskās vielas.

- » Kam ir jāklasificē ķīmiskās vielas?
- » Kāpēc dažādi piegādātāji vienu un to pašu ķīmisko vielu klasificē atšķirīgi?
- » Kā rīkoties, ja dažādi piegādātāji sniedz atšķirīgu klasifikāciju?
- » Kā atrast informāciju par klasificēšanu ECHA tīmekļa vietnē?
- » Kā noteikt, vai par klasifikāciju sniegtā piegādātāja informācija ir ticama?

Noklikšķiniet, lai uzzinātu vairāk.

Eiropas Savienībā CLP regula ((EK) Nr. 1272/2008) ir galvenie tiesību akti, kas attiecas uz ķīmisko vielu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu.

Tās pamatā ir Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) vispārēji saskaņotā sistēma attiecībā uz ķīmisko vielu klasifikāciju un marķēšanu (ANO GHS).

Šo regulu ir pieņēmušas daudzas valstis visā pasaulē, tāpēc tagad ir nodrošināta lielāka vienveidība klasifikācijas kritēriju ziņā visā pasaulē.

1.1 KAM IR JĀKLASIFICĒ ĶĪMISKĀS VIELAS?

Ķīmisko vielu piegādātāji ir atbildīgi par vielu un maisījumu klasificēšanu, ko tie piegādā. Parasti tas ir ražotājs, sintezētājs vai izplatītājs.

Piegādātāji veic klasificēšanu atbilstoši CLP regulas noteikumiem. To sauc par pašklasifikāciju.

Dažkārt par klasifikāciju vienojas neatkarīgi Eiropas līmeņa eksperti. To sauc par saskaņoto klasifikāciju. Ja viela klasificēta saskaņoti, Jums ir jāizmanto šī klasifikācija.

Klasifikācija ir atrodama uz iepakojuma etiķetes un piegādātās vielas un/vai maisījuma drošības datu lapas (DDL) 2. sadaļā. Arī ECHA tīmekļa vietnē atrodama visu ražoto un importēto vielu klasifikācija.

Explosive
Explosiv
Explosif

Hazardous to the environment
Umweltgefährlich
Dangereux pour l'environnement

Gas under pressure
Gas unter Druck
Gaz sous pression

Acute toxicity
Akute Toxizität
Toxicité aiguë

Serious health hazard
Ernste Gesundheitsgefahr
Grave danger pour la santé

Oxidizing
Oxidierend
Oxydant

Flammable
Entzündbar
Inflammable

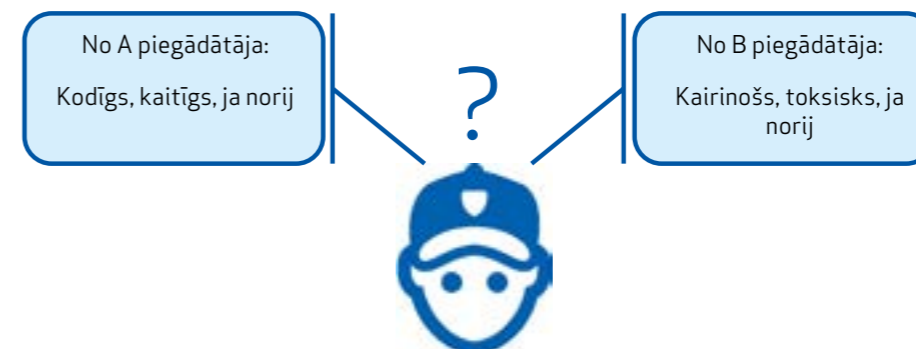

Corrosive
Korrosiv
Corrosif

Health hazard
Gesundheitsgefahr
Danger pour la santé

1.2 KĀPĒC DAŽĀDI PIEGĀDĀTĀJI VIENU UN TO PAŠU ĶĪMISKO VIELU KLASIFICĒ ATŠĶIRĪGI?

Dažkārt vienai un tai pašai ķīmiskajai vielai var būt atšķirīga klasifikācija un šī pamācība palīdzēs Jums izprast, kāpēc tas tā notiek.

Iemesli var būt šādi:

- preparātu sastāvā ietilpst dažādi bīstamie piemaisījumi, piedevas vai sastāvdaļas;
- iespējams, ka atšķiras tādas īpašības kā, piemēram, fizikālais stāvoklis, pH, uzliesmošanas temperatūra;
- piegādātājiem, kad tie klasificē ķīmisko vielu, ir jāinterpretē zinātniskie pētījumi, līdz ar ko dažādu piegādātāju secinājumi var būt atšķirīgi. Dažkārt šīs atšķirības ir pamatotas, bet dažkārt piegādātāji kļūdās;
- Bieži vien sintezētāji atvasina maisījumu klasifikāciju, izmantojot sastāvā esošo vielu klasifikāciju. Ja atšķiras vielas klasifikācija, var atšķirties arī maisījumu klasifikācija.

1.3 KĀ RĪKOTIES, JA DAŽĀDI PIEGĀDĀTĀJI SNIEDZ ATŠĶIRĪGU KLASIFIKĀCIJU?

Ja dažādi tās pašas vielas vai maisījuma piegādātāji Jums sniedz atšķirīgu klasifikācijas informāciju, Jums ir jāpārbauda, vai piegādātā viela ir faktiski tā pati viela. Iespējams, ka ir atšķirīgi piemaisījumi vai sastāvdaļas, vai arī tiem ir cits fizikālais stāvoklis, kas izskaidro atšķirības klasifikācijā. Ja ķīmiskā viela ir tā pati, sazinieties ar piegādātājiem un lūdziet tos vienoties par kopīgu klasifikāciju.

Ja Jūsu piegādātāji nespēj vienoties par klasifikāciju, Jūs varat:

- rīkoties piesardzīgi un akceptēt visstingrāko klasifikāciju,

vai

- akceptēt klasifikāciju, par kuru esat visvairāk pārliecināti. Piemēram, tā varētu būt klasifikācija, kas visvairāk atbilst drošības datu lapā norādītajai toksiskuma informācijai. Klasifikācijas informāciju var aplūkot arī ECHA tīmekļa vietnē. Lai pieņemtu šādu lēmumu un to dokumentētu, Jums ir jābūt pietiekami kompetentam šajā jomā,

vai

- Jautājiet pēc padoma. Jūsu valsts kompetentās iestādes CLP palīdzības dienests, valsts izpildiestāde vai tirdzniecības asociācija, iespējams, Jums var palīdzēt, tomēr tās neveiks ķīmisko vielu klasifikāciju Jūsu vietā.

vai

- Klasificējiet ķīmiskās vielas pats. Šādu iespēju ķīmisko vielu lietotāji darbavietā pieņem reti. Klasificēšana jāveic kompetentai personai, kas to spēj pamatot ar ticamiem pierādījumiem. Ja visi piegādātāji sniedz atšķirīgu informāciju par klasifikāciju, ziņojiet par savu klasifikāciju ECHA.

Neaizmirstiet, ka, ja viela klasificēta saskaņoti, Jums ir jāizmanto šī klasifikācija.

1.4 KĀ ATRAST INFORMĀCIJU PAR KLASIFICĒŠANU ECHA TĪMEKĻA VIETNĒ?

ECHA tīmekļa vietnē tiek sniegta informācija par vairāk nekā 120 000 ķīmiskajām vielām, no kurām vairāk nekā 13 000 ir reģistrētas saskaņā REACH regulu. Lai atrastu informāciju par klasifikāciju, rīkojieties šādi:

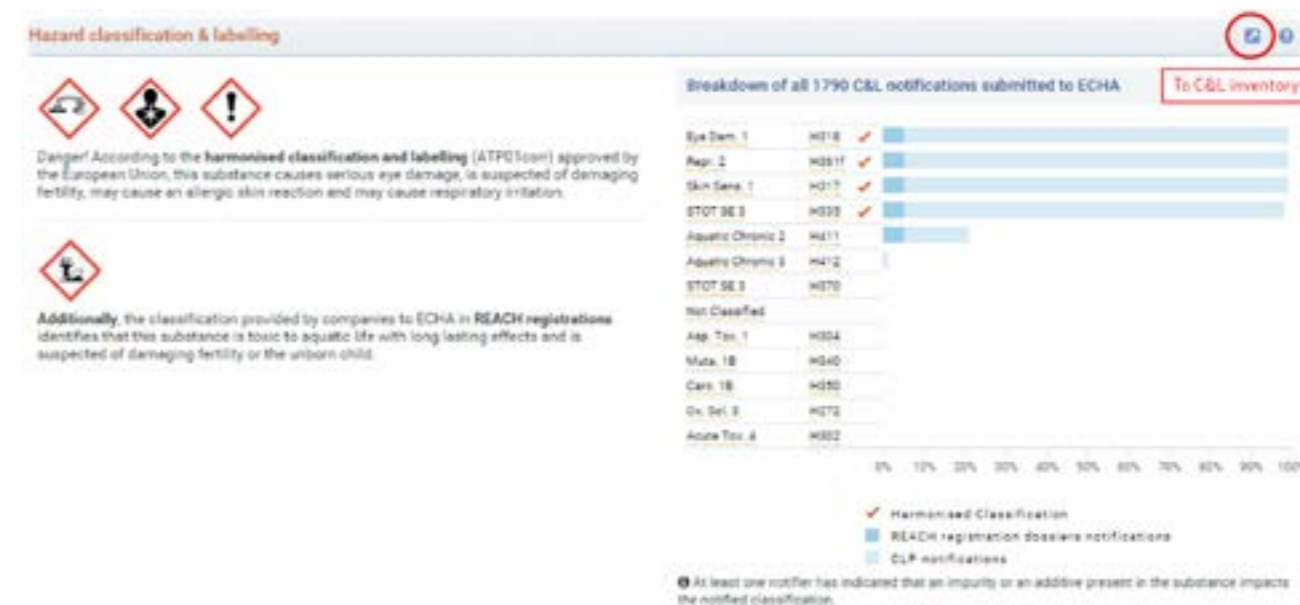
1. ECHA galvenajā lapā (<http://echa.europa.eu>) atrodiet ķīmisko vielu.

2. Meklēšanas rezultātu lapā noklikšķiniet uz vielas nosaukuma, lai dotos uz informācijas karti. Lai dotos

uz īso profilu¹, uzklikšķiniet uz „BP” ikonas. No abām lapām varat doties uz klasifikācijas un marķējumu (KM) sarakstu.

¹ Informācijas karte un īsais profils sniedz informāciju par vielu formātā, kas ir ērts lasīšanai. Informācija par vielu ir apkopota no datiem, kas iegūti no uzņēmumu sniegtās „Information on chemicals” („Informācijas par ķīmisko vielu”) mājas lapā. ECHA nepārbauda informācijas precizitāti.

3. „Brief Profile” (Īsais profils) sniedz grafisku pārskatu par MK sarakstā pieejamajiem datiem. Tajā tiek norādīts, vai klasifikācija ir saskaņota, vai dati ir apkopoti no REACH reģistrācijas dokumentācijas vai arī MK paziņojuma, un tiek norādīts piegādātāju procentuālais līmenis, kuri snieguši ziņojumus par katru klasifikāciju. Ja piemaisījumi un/vai piedevas ir mainījuši ziņotās klasifikācijas informāciju, šīs izmaiņas ir norādītas zem diagrammas. Lai dotos uz MK sarakstu, noklikšķiniet uz bultiņas labajā pusē.

C&L sarakstā galvene un krāsa norāda, vai klasifikācija ir saskaņota vai arī tā ir paziņota — attiecīgi zilā un dzeltenā krāsā. Vienmēr kā pirmo norāda saskaņoto klasifikāciju. Vielām, uz kurām attiecas Seveso direktīva, ir paredzēts arī Seveso iedalījums kategorijās.

1.5 KĀ NOTEIKT, VAI PAR KLASIFIKĀCIJU SNIEGTĀ PIEGĀDĀTĀJA INFORMĀCIJA IR TICAMA?

Ieteikumi, kā izvērtēt par klasifikāciju sniegtās piegādātāja informācijas ticamību:

- klasifikācija atbilst saskaņotajai klasifikācijai;
- klasifikācija atbilst REACH reģistrācijas klasifikācijai. Šo klasifikāciju pamatā, iespējams, būs vairāki testu dati salīdzinājumā ar neregistrētajām vielām;
- MK sarakstā klasifikācija ir atzīmēta kā „vienots ieraksts”. Tas nozīmē, ka avots ir REACH reģistrācijas kopīgi iesniegtā galvenā dokumentācija. Līdz ar to par vielu klasifikāciju, iespējams, ir bijušas plašākas diskusijas un pārskati salīdzinājumā ar atsevišķi sniegtās reģistrācijas dokumentāciju un paziņojumiem.
- Īsajā profilā „Brief Profile” sadalījums grafiskā formā norāda, ka doto klasifikāciju piešķīrusi ievērojama daļa iesniedzēju (bet ne vienmēr skaitļi ir ticami).

ECHA datu bāzē pieejamās klasifikācijas informācijas pamatā ir uzņēmumu sniegtie paziņojumi un informācija, kas sniegta REACH reģistrācijas dokumentācijā. ECHA nepārbauda informācijas precizitāti.

C&L sarakstam ir jābūt atjauninātam, taču tā nav saskaņotās klasifikācijas galvenā juridiskā prasība. To var atrast CLP regulas VI pielikuma 3.1. tabulā.

Par **maisījuma** klasifikāciju **neziņo** un tās nav iekļautas C&L sarakstā.

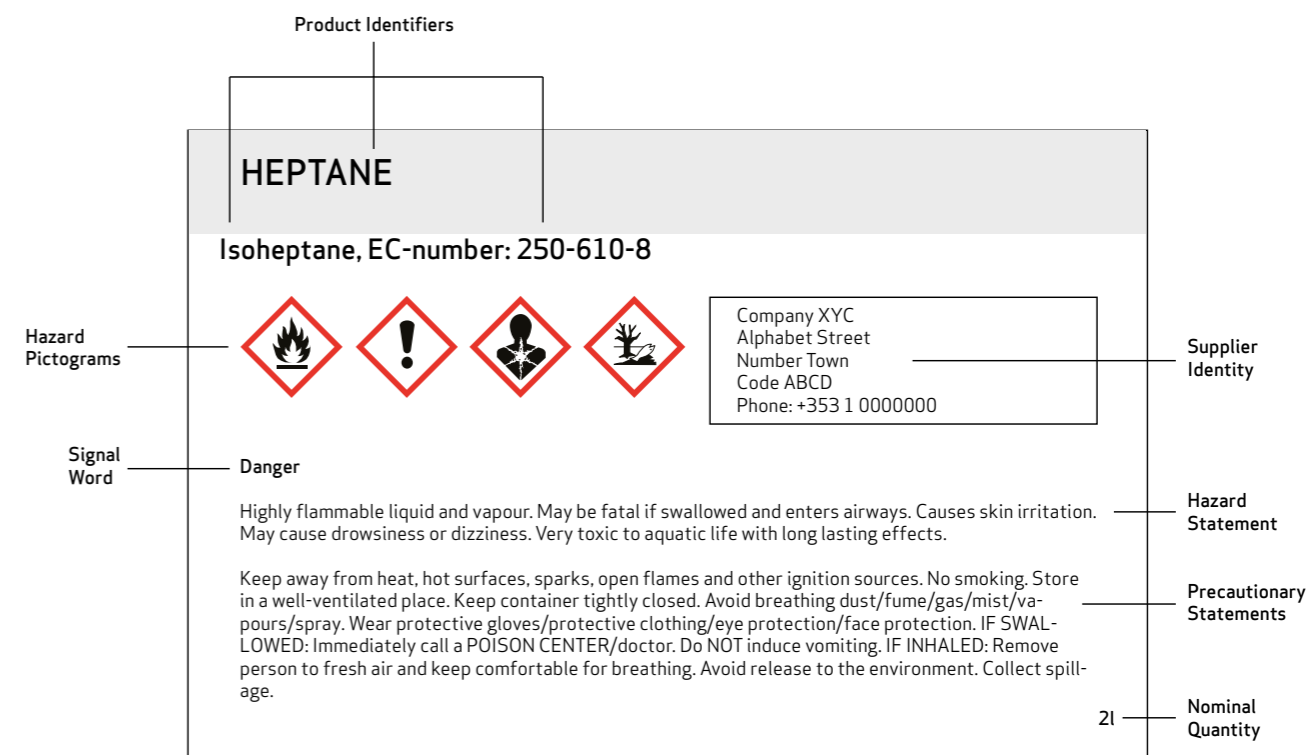
2. Etiķetes

Ja viela vai maisījums ir klasificēts kā bīstams, uz iepakojuma ir jābūt norādītam marķējumam.

Marķējumā ir jānorāda informācija par produktu, piegādātāju, bīstamība, kā arī veicamie piesardzības pasākumi. Turpmāk ir norādīts piemērs. Detalizētākas prasības noteiktas CLP regulā (<http://echa.europa.eu/regulations/clp/legislation>) un ECHA vadlīnijās (<http://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-clp>).

Pārbaudiet, vai uz etiķetes norādītā informācija atbilst informācijai, kura norādīta drošības datu lapā. Ja tas tā nav, sazinieties ar savu piegādātāju.

Iespējams, ka uz maisījumiem joprojām būs norādītas etiķetes, kas atbilst iepriekšējās Bīstamo preparātu direktīvas (BPD) prasībām (norādīta ar simboliem oranžā krāsā). Ja maisījumi tika laisti tirgū pirms 2015. gada 1. jūnijam, šādas etiķetes joprojām ir pieņemamas līdz 2017. gada jūnijam.

3. Iepakojums

Bīstamo ķīmisko vielu iepakojumam ir jāpasargā darbinieki un apkārtējā vide no nejaušas saskares ar ķīmiskajām vielām. Ja neesat apmierināts ar veidu, kādā iepakotas ķīmiskās vielas, ko saņemat, sazinieties ar savu piegādātāju.

Prasības attiecībā uz bīstamo ķīmisko vielu iepakojumu ir norādītas CLP regulā, un vissvarīgākās prasības attiecībā uz darbavietu ir šādas:

- iepakojumam jābūt sagatavotam tādā veidā, lai no tā neizplūstu bīstamo vielu saturs. Iepakojuma materiāliem jābūt noturīgiem pret satura iedarbību, un tie satura iedarbībā nedrīkst veidot bojājumus, un ir jābūt pietiekami stingriem, lai tie nekļūtu vaļīgi un būtu izturīgi pret deformēšanos;
- iepakojumam ir jābūt aprīkotam ar noņemamu aizdari, lai iepakojumus varētu nostiprināt atkārtoti, nepieļaujot to satura noplūdi.

Iepakojums, kas atbilst bīstamo kravu pārvadājumiem noteiktajām prasībām, atbilst arī daudziem CLP regulas noteikumiem.

4. Informācijas pārbaudīšana

4.1 ETIĶETĒS UN DROŠĪBAS DATU LAPĀS PĀRBAUDĀMĀ INFORMĀCIJA

Jūsu piegādātājs ir atbildīgs par pareizas informācijas sniegšanu. Tomēr arī Jums ir jāpārbauda etiķetē un drošības datu lapās sniegtā informācija attiecībā uz ķīmiskajām vielām, kuras lietojat darbavietā.

Jums nav jāveic inspektora pienākumi, taču Jums ir jāspēj novērtēt, vai šī informācija ir ticama. Turpmāk minēti daži rādītāji, kas nosaka, vai informācija, kuru saņemat, ir ticama.

Etiķete

- produkta identitāte ķīmisko vielu etiķetē ir tāda pati kā DDL;
- ķīmisko vielu etiķetē norādītā informācija ir tāda pati kā DDL 2.2. sadaļā;
- etiķete ir sagatavota saskaņā ar CLP noteiktajām prasībām. (Uz maisījumu etiķetes norādītā informācija saskaņā ar līdz 2017. gada jūnija iepriekšējiem tiesību aktiem ir pieņemama, ja maisījumi ir laisti tirgū pirms 2015. gada 1. jūnija);
- etiķetē norādīta visa nepieciešamā informācija, un tā ir skaidri salasāma.

Drošības datu lapa (DDL)

- DDL ir atjaunināta:
 - regula nenosaka atjaunināšanas intervālu, tomēr DDL ir jāatjaunina nekavējoties, ja tajā ir iekļauta būtiska jauna informācija vai arī, ja viela ir jāreģistrē vai uz to attiecas ierobežojumi. Ja piegādātājs nosūta DDL, kas nav tikusi pārskatīta dažus gadus, Jūs varat lūgt piegādātājam, vai ir atjaunināta pašreizējā versija;
- sniegtās informācijas kvalitāte ir laba;
- etiķetē vai DDL sniegtā informācija ir valsts valodā;
- DDL ir aizpildītas visas 16 sadaļas un attiecīgās apakšsadaļas;
- DDL ietver būtisku informāciju, kas nepieciešama riska novērtējumam darbavietā. Šajā informācijā var būt ietverti sekojoši dati:
 - klasifikācijas un marķēšanas informācija;
 - arokspozīcijas robežvērtības;
 - iedarbības pārvaldība (piemēram, vietējā nosūces ventilācija);
 - informācija par drošu uzglabāšanu un lietošanu;
 - neatliekamās palīdzības dienesta numurs un pirmās palīdzības pasākumi.

- vielai, kas reģistrēta atbilstoši REACH regulai, DDL norādīti iedarbības scenāriji (nav nepieciešami, ja reģistrētās vielas daudzums nepārsniedz 10 tonnas gadā);
- DDL sniegtā informācija atbilst DDL pielikumā norādītajai iedarbības scenāriju informācijai.

Ja saņemtā informācija nav pietiekama, vai no dažādiem piegādātājiem esat saņēmis atšķirīgu informāciju, sazinieties ar savu piegādātāju.

Ja Jūsu piegādātājs nesniedz attiecīgo informāciju, Jūsu valsts kompetentās iestādes REACH/CLP palīdzības dienests un/vai Jūsu valsts izpildiestāde var sniegt Jums ieteikumus.

- Izmantojiet valstu izpildiestāžu izstrādāto kontrolsarakstu, kas Jums palīdzēs pārbaudīt DDL. <http://echa.europa.eu/regulations/reach/safety-data-sheets/checklist>
- Izlasiet e-rokasgrāmatā sniegto informāciju par drošības datu lapām un iedarbības scenārijiem, kā arī par to, kas ir jānorāda DDL, kad ir sagaidāms iedarbības scenārijs, kā to pārbaudīt un vēl daudz vairāk: <http://echa.europa.eu/regulations/reach/safety-data-sheets>

4.2 KĀ ES VARU SAZINĀTIES AR SAVU PIEGĀDĀTĀJU?

Jūsu e-pasta vēstulē/pasta vēstulē var iekļaut šādu informāciju:

Jūsu vārds, uzvārds un adrese

Piegādātājs nosaukums un adrese (vai kompetenta persona, kas norādīta DDL)

Ķīmiskās vielas nosaukums:
Ķīmiskās vielas/DDL saņemšanas datums:
DDL datums:

Cienījamais ____!

Lūdzam sniegt atjauninātu DDL/etiķetes informāciju par iepriekš minēto ķīmisko vielu, lai risinātu turpmāk minētos jautājumus:

- Drošības datu lapā:
 - 1. sadaļa. Nav norādīts valsts toksikoloģijas centra neatliekamās palīdzības dienesta numurs
 - 2. sadaļa. Klasifikācija neatbilst VI pielikumam (saskaņota klasifikācija)
 - 3. sadaļa. Problēma saistībā ar izmantoto apjomu
 - 8. sadaļa. Individuālajiem aizsardzības līdzekļiem nav norādīti LV standarti un trūkst arodekspozīcijas robežvērtību
 - 9. sadaļa. Saraksts attiecībā uz fizikālo bīstamību testēšanu nav pietiekams
 - 11. sadaļa. Nav norādīti toksiskuma testi
 - 15. sadaļa. Normatīvo prasību saraksts
 - Atšķirīga informācija etiķetē un DDL
 - Etiķetē vai DDL nav norādīti etiķetes elementi
 - Reģistrētajām vielām nav norādīti iedarbības scenāriji
 - Iedarbības scenārijā nav ietverts lietošanas veids
- Uz etiķetes
 - Produkta identifikators nesakrīt ar DDL norādīto
 - Tukšas piktogrammas
 - Nav norādīti marķējuma elementi
 - Salasāmība

Lūdzam sniegt atjauninātu DDL un etiķetes pēc iespējas drīzāk!

Ar cieņu,

(Vārds, uzvārds un adrese)

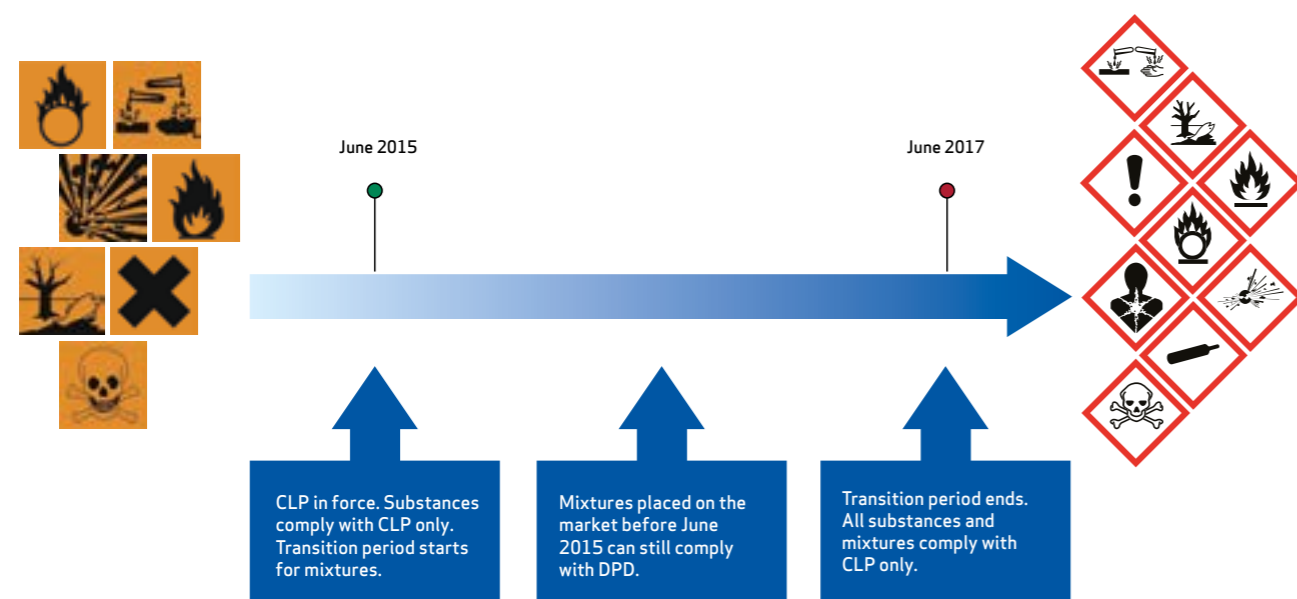

Ja Jūsu rīcībā ir jauna informācija par vielas bīstamības īpašībām vai cita informācija, kas apšaubā riska pārvaldības pasākumu piemērotību, kas noteikti drošības datu lapā, Jums šī informācija ir jānodod savam piegādātājam.

5. Tiesību akti

5.1 GROZĪJUMI IEPAKOJUMA KLASIFIKĀCIJAS UN MARĶĒŠANAS NOTEIKUMOS

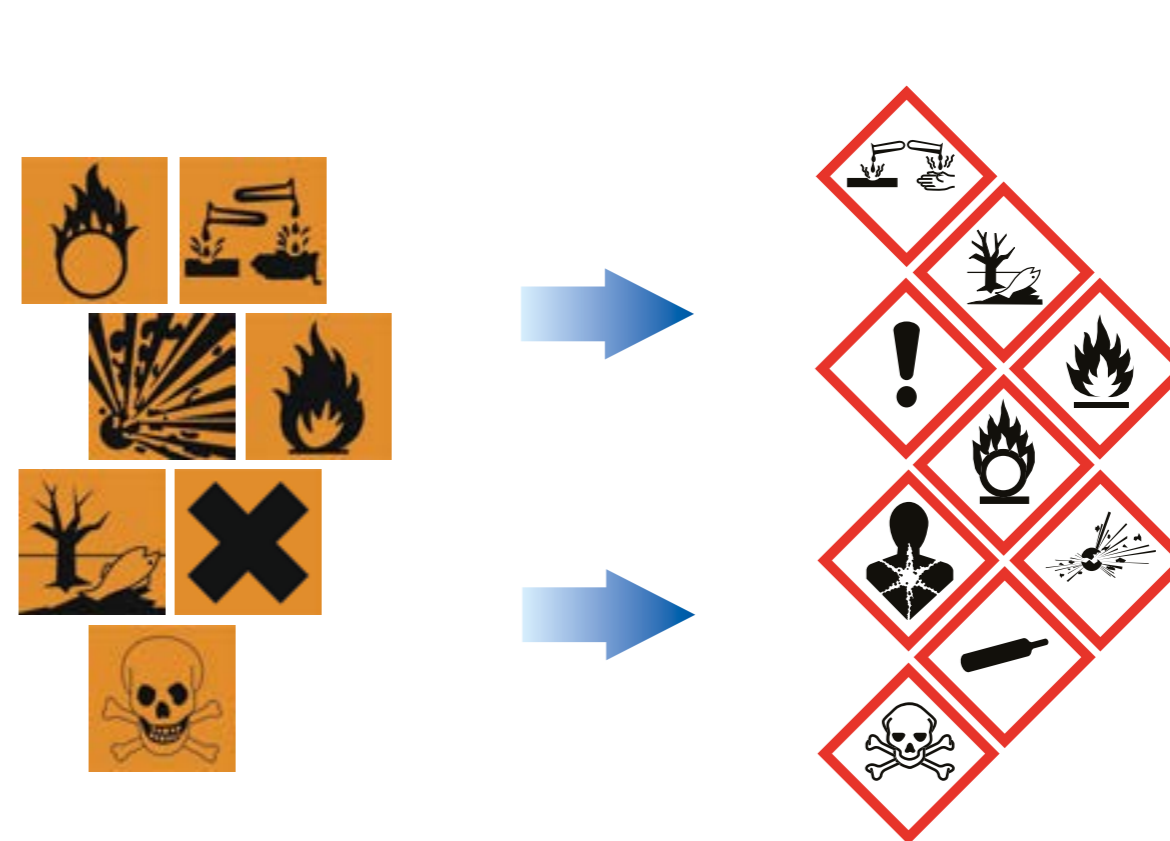
- Sākot ar 2015. gada 1. jūniju Bīstamo preparātu direktīva Nr. 1999/45/EK tika atcelta un aizstāta ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu (CLP regula).
- Maisījumi (preparāti), kas jau ir laisti tirgū un klasificēti, marķēti un iepakoti saskaņā ar BPD līdz 2015. gada 1. jūnijam nav atkārtoti jāmarķē un jāiepako saskaņā ar CLP regulu līdz 2017. gada 1. jūnijam.
- Tas nozīmē, ka visas vielas, ko saņemat, ir jāklasificē, jāmarķē un jāiepako saskaņā ar CLP regulu, taču Jūs joprojām līdz 2017. gada jūnijam varat saņemt maisījumus, kas klasificēti, marķēti un iepakoti saskaņā ar BPD.

5.2 PĀREJA UZ CLP REGULU DARBAVIETĀ

Pārejas periods uz CLP var būt mulsinošs. Pamācībā sniegti daži ieteikumi, kas palīdzēs Jūsu uzņēmumam pārvaldīt izmaiņas:

- pārbaudiet, vai visi darbinieki, kas rīkojas ar ķīmiskajām vielām, spēj atpazīt un saprast jaunās CLP etiķetes, tostarp pictogrammas un bīstamības un drošības prasību apzīmējumus. Pārbaudiet paši sevi, aplūkojot CLP pictogrammas: (<http://www.echa.europa.eu/chemicals-in-our-life/clp-pictograms>).
- Ja piegādātājs Jums nav sniedzis klasifikāciju atbilstoši CLP, pārbaudiet, vai Jūs joprojām varat izmantot veco klasifikāciju savā darbavietā. Tas nav nepareizi.
- Pārbaudiet, vai nav mainījusies ķīmisko vielu klasifikācija, kuras lietojat, iespējams tām ir noteiktas jaunas bīstamības kategorijas un klasifikācijas robežvērtības vai REACH reģistrācijas dokumentācijā ir parādījusies jauna informācija. Izmaiņas var ietekmēt Jūsu riska pārvaldību darbavietā un dažus pienākumus saskaņā ar citiem tiesību aktiem.
- Ja Jūs piegādājat maisījumus, aplūkojiet sintezētāja mājas lapu, lai iegūtu plašāku informāciju par saviem pienākumiem un izmantojiet „solī pa solim” norādes, kas Jums palīdzēs klasificēt vielas. Nepieciešamības gadījumā Jums ir jāatjaunina etiķetē un drošības datu lapā norādītā informācija (<http://echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users/who-is-a-downstream-user/formulators>).

5.3 BĪSTAMO ĶĪMISKO VIELU PĀRVALDĪŠANA DARBAVIETĀ

Ja Jūsu uzņēmums lieto ķīmiskās vielas, ir jābūt ieviestai efektīvai ķīmisko vielu pārvaldības sistēmai, kas nodrošina ķīmisko vielu pārvaldību, apstrādi un drošu lietošanu atbilstoši tiesību aktiem.

Pasākumi, kurus varat veikt:

- noskaidrojiet, kuri tiesību akti attiecībā uz ķīmiskajām vielām ir saistīti ar Jūsu uzņēmējdarbību. Galvenie tiesību akti sīkāk norādīti nākamajā sadaļā;
- atjauniniet ķīmisko vielu sarakstu, kuras uzglabājat vai lietojat darbavietā;
- noskaidrojiet informāciju par savu izmantoto vielu un maisījumu klasifikāciju, un kā tā ietekmē citus tiesību aktos paredzētos pienākumus.
- veiciet piemērotus pasākumus, kas nodrošina ticamu klasifikāciju un marķējumu. Pretējā gadījumā riska novērtējums un citas atbilstības darbības, kuras ir tā pamatā, var būt nepietiekamas, kā rezultātā netiek aizsargāta cilvēku veselība un vide;
- regulāri pārskatiet, vai klasifikācijā nav veiktas izmaiņas un veiciet novērtējumu par jebkuru izmaiņu atbilstību citiem tiesību aktiem.

5.4 PĀRSKATS PAR GALVENAJIEM TIESĪBU AKTIEM

Ir daudz tiesību aktu, kuru mērķis ir pārbaudīt, vai apdraudējums un risks, ko rada ķīmiskās vielas, tiek pienācīgi pārvaldīts darbavietā, mājās vai apkārtējā vidē. Šīs tiesību aktu prasības bieži vien ir atkarīgas no ķīmiskās vielas klasifikācijas. Turpmāk sniegts pārskats par galvenajiem tiesību aktiem.

Regulas un direktīvas, kas veicina drošu ķīmisko vielu lietošanu

- CLP regula ((EK) Nr. 1272/2008) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu. Šī regula aizstāj Bīstamo vielu direktīvu (67/548/EEK) un Bīstamo preparātu direktīvu (1999/45/EK).
- REACH regula ((EK) Nr. 1907/2006) par ķīmisko vielu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu.
- PIC regula ((ES) Nr. 649/2012) par iepriekš norunātu piekrišanu attiecībā uz bīstamo ķīmisko vielu eksportu un importu.
- 1998. gada 7. aprīļa Padomes Direktīva Nr. 1998/24/EK par darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzību pret risku, kas saistīts ar ķīmikāliju izmantošanu darbā (CAD).
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva Nr. 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā (CMD).
- 1992. gada 24. jūnija Direktīva Nr. 1992/58/EEK par minimālajām prasībām drošības un/vai veselības aizsardzības zīmēm darba vietā.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Direktīva Nr. 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (IED).

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Direktīva Nr. 2012/18/ES par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas, ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvu Nr. 96/82/EK (SEVESO III).
- Direktīva Nr. 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem.

Regulas un direktīvas konkrētām situācijām

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Regula (EK) Nr. 648/2004 par mazgāšanas līdzekļiem.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Regula (EK) Nr. 1223/2009 par kosmētikas līdzekļiem.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Direktīva Nr. 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu.
- Direktīva Nr. 2014/40/ES par tabakas un saistītu izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu.
- Direktīva Nr. 2014/68/ES par spiediena iekārtām.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Regula (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu Nr. 89/106/EEK.
- 1993. gada 14. jūnija Padomes Direktīva Nr. 93/42/EEK par medicīnas ierīcēm.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 27. oktobra Direktīva Nr. 98/79/EK par medicīnas ierīcēm, ko lieto *in vitro* diagnostikā.
- Padomes 1975. gada 20. maija Direktīva Nr. 75/324/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz aerosola izsmidzinātājiem.
- 1994. gada 22. jūnija Direktīva Nr. 1994/33/EK par jauniešu darba aizsardzību.
- Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīva Nr. 92/85/EEK par pasākumu ieviešanu, lai veicinātu drošības un veselības aizsardzības darbā uzlabošanu strādājošām grūtniecēm, sievietēm, kas strādā pēcdzemdību periodā, vai strādājošām sievietēm, kas baro bērnu ar krūti.
- Lēmums Nr. 2000/532/EK, ar ko sastādīts atkritumu saraksts.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. septembra Direktīva Nr. 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem.
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīva Nr. 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (RoHS).

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Direktīva Nr. 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA).

EIROPAS ĶĪMIKĀLIJU AĢENTŪRA
ÄNNANKATU 18, P.K. 400,
FI-00121, HELSINKI, SOMIJA
ECHA.EUROPA.EU

ECHA-16-B-11-LV - ED-02-16-254-LV-N - 978-92-9247-829-2 - 10.2823/84930

Publications Office